

De mbo'er heeft de toekomst

Het niveau van de gemiddelde mbo-stagiaire geeft nogal eens reden tot klagen in de kinderopvang. Toch is het middelbaar beroepsonderwijs wel de kweekvijver voor nieuw personeel. Met pessimisme komt niemand verder, vinden Rita Smit van het ROC van Amsterdam en ervaren pedagogisch medewerker Marianne Cocu. De hoogste tijd dus voor optimisme. **MARIANNE VELSINK**

Rita Smit is na eenentwintig jaar weer terug op kinderdagverblijf Jor & Daan in het hart van de Amsterdamse Jordaan. Jarenlang was ze als moeder van zoon Joeri actief betrokken bij het karakteristieke kinderdagverblijf. Een dik fotoalbum laat zien hoeveel indruk die tijd heeft gemaakt op Joeri en zijn moeder. Pedagogisch medewerker Marianne herkent nog verrassend veel van die beginjaren van haar lange carrière bij Jor & Daan. Verbaasd kijkt ze naar de laatste foto in het album: een vijftwintigjarige boom van een kerel op skies. 'Nee, die zou ik op straat echt niet herkend hebben!' Marianne heeft in de meer dan twintig jaar dat ze op de groep staat honderden kinderen zien komen en gaan. Een pedagogisch medewerker in hart en nieren, die in tegenstelling tot veel andere collega's in de kinderopvang 'gewoon' op de groep bleef werken.

Het Expertisecentrum Kinderopvang Amsterdam

Het Expertisecentrum Kinderopvang Amsterdam (EKA) richt zich op een betere samenwerking tussen onderzoek, het beroepsonderwijs en kinderopvanginstellingen. Partners in het project zijn de Hogeschool van Amsterdam, de Universiteit van Amsterdam, het ROC van Amsterdam en de kinderopvanginstellingen Kinderrijk, STEK, Impuls, Partou en OZK.

EKA wil zorgen voor een duidelijke aansluiting tussen het beroepsonderwijs en de opvangsector. Ook wil het expertisecentrum wetenschappelijke informatie vertalen naar de praktijk. Hiermee worden bruggen geslagen tussen sectoren die nu nog gescheiden van elkaar opereren. Na de pilotfase zullen producten landelijk bruikbaar zijn voor de kinderopvang en/of beroepsonderwijs.

Meer weten? Mail Rita Smit: mw.smit@rocva.nl.

Rita is als docente op het ROCvA nauw betrokken bij stages in de kinderopvang en is één van de initiatiefnemers van het nieuwe Expertisecentrum Kinderopvang Amsterdam. Ze is in haar werk dagelijks getuige van succesvolle of minder succesvolle stages van mbo'ers in de kinderopvang en zal niet ontkennen dat het niveau van stagiaires wel eens te wensen overlaat. Over één ding zijn Marianne en Rita het in ieder geval eens: bij pessimisme is niemand gebaat. Hbo'ers trekken vaak weg uit de sector en mbo-stagiaires vormen het belangrijkste deel van de toekomstige werknemers in de kinderopvang. Hier moet dus flink op ingezet worden.

Presteren hbo-stagiaires beter in de kinderopvang dan mbo'ers?

Marianne: 'Nee, dat is niet bij voorbaat zo. Opvallend genoeg zijn we de laatste tijd juist heel erg tevreden over stagiaires van niveau 2 Helpende Welzijn. Onze voorkeur gaat uit naar een goede mix op de groepen, zowel hbo als mbo.'

Rita: 'Natuurlijk is een goede mix het prettigst. Maar je zult ook moeten investeren in het zittende personeel. In de praktijk blijven mbo'ers lang in de kinderopvang werkzaam. Juist zij zijn een investering in de vorm van bijscholing meer dan waard.'

Heeft een hbo'er iets te zoeken in de kinderopvang?

Marianne: 'Natuurlijk, maar willen ze iets in de sector bereiken, dan moeten ze ook praktische pedagogische vaardigheden leren. Groepsleidster is echt een vak. Je hebt te maken met ouders en kinderen en bent een wezenlijk onderdeel in de opvoeding van kinderen.'

Rita: 'Hbo'ers kunnen een goede aanvulling zijn in een team. Gelukkig komen er steeds meer hbo-opleidingen met specialisaties of afstudeerrichtingen in de kinderopvang. Hierdoor maken meer hbo-stagiaires kennis met potentiële werkgevers.'

Foto: Bernice Siewe

Links: Marianne Cucu, rechts: Rita Smit

Er zijn vaak klachten over het gemiddelde niveau van de mbo-stagiaire. Hoe komt dit?

Rita: 'Ik ben de laatste die zal ontkennen dat dit soms het geval is. Het voorbereidend onderwijs is veranderd. Vroeger had je het onderscheid tussen lbo en mavo. Nu is het vmbo de nieuwe kweekvijver van het mbo. Hier zitten alle niveaus bij elkaar. Het grootste deel stroomt in op niveau 2 en niet iedereen kan door naar het vereiste niveau 3. Het potentieel aan leerlingen dat wel direct kan starten op niveau 3 is te weinig om de vraag naar pedagogisch medewerkers in de kinderopvang te kunnen vangen.'

Marianne: 'Ook wij hebben wel ervaring met stagiaires die ons tegenvielen. Maar dat lag niet altijd alleen aan het niveau van de stagiaire. Als leerbedrijf kun je ook falen. Je moet een goed beleid voeren wie op welke groep komt stage lopen.'

Hoe krijgen we het niveau van de mbo-stagiaire beter?

Rita: 'In Amsterdam is het Expertisecentrum Kinderopvang Amsterdam (EKA) opgericht. Wij erkennen dat er dingen moeten veranderen en zoeken naar andere manieren om de aansluiting tussen onderwijs en praktijk te verbeteren. Binnen de opleiding Helpende Zorg en Welzijn (niveau 2) zit veel talent waar de kinderopvang om zit te springen. Wij

Een uniek kinderdagverblijf in hartje Amsterdam

Zoals de naam al doet vermoeden, ligt kinderdagverblijf Jor en Daan in het hart van de Jordaan. Sinds kort valt de kinderopvang onder de paraplu van Stichting Kinderopvang Amsterdam. Het team van kinderdagverblijf Jor en Daan haalt zijn inspiratie uit de ideeën van onderwijspedagoog Celestin Freinet en Thomas Gordon. Er wordt veel aandacht besteed aan een goede samenwerking met de ouders. Kinderen zijn minimaal drie dagen in de week in het kinderdagverblijf.

hebben speciale doorstroomtrajecten ontwikkeld voor deze groep. Verder krijgt de opleiding PW 4 gestalte. Als ROCvA zijn we ook bezig om een andere invulling te geven aan de stages en begeleiding hiervan vanuit de opleiding.'

Er wordt altijd maar gesproken over het niveau van de stagiaire, maar hoe zit het met het niveau van het leerbedrijf, sluit dit aan op de opleiding?

Marianne: 'Bij ons moet je minimaal één jaar werken in de organisatie voordat je de verantwoordelijkheid krijgt voor de begeleiding van een stagiaire. Ik weet dat dit niet bij alle leerbedrijven zo gaat. Je moet je als stageplek goed realiseren dat investeren in stagiaires veel geld én tijd kost.'

Rita: 'Investeren in nieuw personeel moet van beide kanten komen. Met EKA willen we leerbedrijven die goed presteren benoemen tot excellente leerbedrijven. Voorwaarden zijn dat ze over voldoende gekwalificeerd eigen personeel beschikken en bereid zijn samen te werken aan het verbeteren van de competenties van de stagiaires. Dat vereist veel overleg en scholing van werkbegeleiders. Het ROCvA en het leerbedrijf moeten gezamenlijk tot de conclusie komen of iemand geschikt is voor de kinderopvang of niet.'

Kansen genoeg dus om weer met optimisme te kijken naar de toekomst van de mbo'er in de kinderopvang?

Rita: 'Er gebeuren ontzettend veel goede dingen. Het Landelijk Curriculum voor de Kinderopvang is voor het ROC en instellingen een geweldig instrument. Kinderopvang komt uit de kinderschoenen. Tijd om nu gezamenlijk hard te werken aan de aansluiting onderwijs/praktijk en te zorgen dat de mbo'er weer gewaardeerd wordt in de kinderopvang.'

Marianne: 'Je zult altijd hart moeten hebben voor de kinderopvang wil je erin werken. Het is hard werken en voor het geld hoef je het niet te doen. Maar het is dankbaar werk. Je bent toch, samen met de ouders, verantwoordelijk voor de belangrijkste jaren van het leven van een kind.' «